

TOEKOMST ZONDAG VANAF JULI

Op het parochiaal beraad, waar iedereen welkom was, beluisterden zo'n 150 parochianen het plan van de parochieploeg over de toekomst van onze zondagsvieringen. Na de voorstelling van het plan kon er gereageerd worden. Wat ook volop gebeurde. Woorden van begrip en volle waardering volgden. Maar ook, hoe kan het anders als je te horen krijgt dat er gesnoeid wordt, woorden van diepe ontgoocheling. Bij een glas achteraan in de kerk wisselden we verder van gedachten. De pijn kon op die manier verder gedeeld worden. Tegelijk hoorde je dat er al plannen gesmeed werden om de handen in elkaar te slaan.

Wat houdt het plan heel concreet in? Waarom zijn deze veranderingen nodig? Wat zijn bijkomende aandachtspunten?

Schema eucharistie op zondag vanaf 9 juli 2022

Zaterdag	17.30 uur	Zwijndrecht
Zondag	09.00 uur	Haasdonk
Zondag	09.00 uur	Kieldrecht
Zondag	11.00 uur	Beveren Sint-Martinus
Zondag	11.00 uur	Vrasene

Waarom is dit nodig?

+ Herstructurering 2016

Reeds in 2016 vond in ons bisdom een grondige herstructurering plaats van het parochielandschap. De 34 dekenaten werden herleid tot 10, de honderden parochies tot 43. Waardoor het dekenaat Beveren de 'Parochie in Beveren-Zwijndrecht' werd. Om terecht te komen, samen met enkele andere parochies, onder het dekenaat Sint-Niklaas. We hoeven het niet onder stoelen of banken te steken dat deze operatie er gekomen is vanuit een diepe crisis. De vorige structuur was, wegens personeelstekort, niet meer in leven te houden. Langs de herstructurering wilde men krachten bundelen om te overleven en zelfs met de oprechte hoop nieuw en sterker parochielevens mogelijk te maken. Het plan van 2016 van ons bisdom had een oprechte bedoeling. Het heeft een dynamiek teweeg gebracht in vele parochies, ongetwijfeld. Het heeft ook gezorgd, we moeten dat durven toegeven, voor heel veel pijn, ruzie, frustratie, afhaken van kerkgangers, medewerkers, priesters. De vraag is of het zonder dat plan niet veel erger zou geweest zijn.

+ Stand van zaken 2022

Vandaag, bijna een volle zes jaar later zijn er bloeiende parochies te vinden. We hebben het over de grote nieuwe eenheden, een verzameling van kerkplekken die intens samenwerken. Het bisdomplan van 2016 verdient dus z'n waardering. Tegelijk kunnen we er niet naast kijken dat in deze kerkelijke crisistijd het plan na zes jaar serieus kraakt. Het aantal kerkgangers en bij de parochie betrokken gelovigen en medewerkers blijft dalen; de coronacrisis heeft dit ongetwijfeld versneld. Men stelt zich vele vragen en houdt het vaak niet uit op het kleine en zinkende schip. Een nieuwe instroom van diakens parochieassistentes en priesters is er bijna niet meer. De uitstroom daarentegen draait op volle toeren: pensioen, ziekte, overlijden. Ja, ook hier bij ons is dit het geval, en daarmee bedoelen we in ons dekenaat, waar de priesters die ons hier in de parochie bijstaan, meer en meer ingeschakeld worden in de andere parochies omdat enkele relatief jonge priesters momenteel langdurig ziek zijn. Vandaag is het zo dat niet alle nieuw gevormde parochies nog

een pastoor hebben. Vandaag geeft het bisdom Gent toe dat de doos leeg is. Er is niemand meer om te benoemen. Het goedbedoelde plan van 2016 is aan herziening toe, zoveel is duidelijk. Het bisdom is nu bezig met het installeren van een nieuwe functie, een eindverantwoordelijke van een parochie die geen priester is.

+ Ervaring voorbij maanden

Bij de pastoorswissel van eind 2021 werd het aantal vieringen op zondag overgenomen. Met die aanpassing dat ik me als nieuweling overal laat zien. Waardoor er in elke kerk een beurtrol van voorgangers is. Voor de één boeiend, voor de ander minder interessant, al is het maar omdat vlot afspraken maken veel moeilijker is. Als voorganger, als je in vele kerken slechts één keer per maand komt, is het moeilijk wortel schieten. Terwijl we er toch mogen vanuit gaan dat dit de bedoeling is. Zou het daarom niet beter zijn een vaste voorganger te hebben voor elke kerk waar we nog eucharistie zullen vieren? Dat is de vraag die we ons al een tijdje stellen. Een vraag die ook leeft: bouwen we een vieringenschema uit dat vooral draait dankzij de emeriti (gepensioneerde priesters) of schakelen we onze collega's op rust slechts beperkt in? We kiezen nu voor het laatste. Collega Daniël Van de Velde, sinds verleden jaar gepensioneerd, zet zich nog alle dagen in voor de polders en zal vanaf juli wekelijks voorgaan op zondag in Vrasene. De gewaardeerde collega's uit Sint-Niklaas, Jaak Pauwels en Guido Van Hoyer, zijn we oprecht dankbaar voor hun inzet, maar zullen we niet meer als vaste kracht inschakelen. Collega Johan Van Daele, parochie-administrator van Haasdonk, wordt de vaste voorganger in Haasdonk. Zelf zal ik vanaf juli voorgaan in Zwijndrecht, Kieldrecht en Sint-Martinus Beveren.

De voorbij maanden leren ons ook, laat het ons toch maar eerlijk toegeven, dat we met te weinig volk in teveel kerken eucharistie vieren. En, opvallend, een niet onbelangrijk deel van de kerkgangers is het al gewend ter kerke te gaan in een andere dan de eigen kerk. Moeten we niet eerlijk, met grote pijn maar met de nodige moed, een stap verder zetten en enkele kerkgebouwen op zondag loslaten? Is het niet beter ons op enkele kerken te concentreren waar we dan wekelijks eucharistie vieren met hopelijk meer volk, en met meer medewerkers? Is het niet beter wekelijks op dezelfde plaatsen te vieren in plaats van vandaag om de veertien dagen, 'morgen' om de drie weken en 'overmorgen' om de vier weken in meerdere kerken?

Bijkomende aandachtspunten

Ondanks de 'sanering', het volgens ons noodzakelijk snoeien in de zondagsvieringen, willen we de kerkelijke boeken zeker niet sluiten. Integendeel, in de nabije toekomst willen we heel concreet aandacht hebben voor de volgende vijf punten.

+ Kerkgangers gastvrij onthalen. Bij het binnenkomen en het verlaten van de kerk kunnen medewerkers de kerkgangers begroeten. Vriendelijk en discreet luisteren naar hun vreugden en zorgen. Regelmatig hopen we een ontmoetingsmoment te organiseren achteraan de kerk, na de eucharistie. Bij een kop koffie of een glas wijn.

+ Open kerkgebouwen. Om er op elk moment van de dag en de week terecht te kunnen, voor een moment van gebed. De kerken ontsluiten is een klus voor onze kerkraden. De kerken Onze Lieve Vrouw van Bijstand en Haasdonk waren al open. Recent is de Sint-Martinuskerk van Beveren geopend. Wie volgt het goede voorbeeld?

+ Kwaliteit aanbieden in onze liturgie. We willen propere kerken, waar opgekuist wordt wat van waarde is, en naar het containerpark gebracht wordt wat daar thuishoort. We streven naar een stijlvolle inrichting van de kerken. Vooral mogen we veeleisend zijn voor onszelf waar het over de kwaliteit van onze vieringen gaat. Ter ere Gods, om er zelf van te genieten én om nieuw volk aan te trekken.

+ Actief zoeken naar nieuwe medewerkers. Om medewerkers die moe geworden zijn de kans te geven te minderen of zelfs te stoppen. Om een frisse wind te laten waaien in ons denken en doen. Dit proces zal ook inhouden: medewerkers die thuisloos worden (omdat er in hun kerk geen zondagsdienst meer zal zijn) uitnodigen om als medewerker thuis te komen in een voor hen nieuwe kerk. We doen ook nu reeds een oproep om medechristenen die over geen vervoer beschikken met jou te laten meerijden naar de eucharistie op zondag.

+ Nieuwe wegen bewandelen met jonge gezinnen die bij ons aankloppen voor een sacrament. Met de bestaande medewerkers én met inzet van de jonge gezinnen zelf. De jonge gezinnen willen we blijvend uitnodigen in onze zondagsvieringen, vooral in de vieringen waar ikzelf voorganger ben. Daarnaast willen we in het komend werkjaar zeer regelmatig de jonge gezinnen op vrijdagavond samenbrengen in de Sint-Jan-Evangelistkerk te Beveren. Om hen daar thuis te laten komen in het christelijk geloof en in creatieve liturgie, langs gebedsdiensten. Met nadien telkens een ontmoetingskans.

Onze andere kerken

Vanaf 9 juli zal er geen zondagsviering meer zijn in Burcht, Kallo, Sint-Jan Evangelist Beveren en Verrebroek. Alle andere liturgie is in die kerken nog mogelijk. Behalve in de kerk van Burcht, die eind dit jaar aan de eredienst wordt onttrokken. Tot twee maanden ervoor zijn er wél nog uitvaarten mogelijk. Ook de Onze Lieve Vrouw van Bijstandkerk te Beveren staat op het lijstje om aan de eredienst onttrokken te worden. Een datum is nog niet bekend. Tot dan zijn er uitvaarten mogelijk in die kerk. In Melsele blijft de situatie zoals ze was: alle liturgie is er mogelijk, behalve op zondag. In Doel en Prosperpolder zullen vanaf januari 2023 nog enkel uitvaarten en kermisdiensten mogelijk zijn, dus geen dopen en huwelijken meer; voor Prosperpolder enkel in de maanden dat de temperatuur een samenkomst toelaat. De kapel van Gaverland blijven we uiteraard koesteren als ons bedevaartsoord. We vieren er op maandag en donderdag om 19 uur eucharistie. Telkens vooraf bidden we er de rozenkrans. Behalve de derde maandag van de maand, dan is er vanaf juli een moment van aanbidding.

Vraag om begrip

We beseffen het als parochieploeg: dit is een 'ganse boterham'. Voor de één zal dit plan vernieuwend klinken, voor de ander gaat het in deze crisistijd niet ver genoeg. Voor de één zal het een opluchting zijn, voor de ander een koude douche. Voor bijna elke kerkplek brengt dit plan verandering teweeg, zoveel is duidelijk. De één zal zich vlotjes aanpassen, voor de ander zal dit tijd vragen. De één begrijpt, de andere niet. Zo gaat dat nu eenmaal.

Als je dit leest, zijn de besluiten al genomen. De hierboven beschreven richting zullen we dus de komende tijd uitgaan. We zeggen het duidelijk, opdat er geen misverstanden zouden ontstaan hierover. Tegelijk bekennen we dat we als parochieploeg de waarheid zeker niet in

pacht hebben. Het plan had ook een andere richting kunnen uitgaan. We zijn er wél van overtuigd dat het nodig was om moeilijke knopen door te hakken, hier en daar een nieuwe weg in te slaan, zoals de beschreven weg met de jonge gezinnen. En ja, ook te snoeien, uit noodzaak, maar hopelijk ook om tot nieuwe bloei te komen.

We vragen om je begrip. We vragen om je steun bij de verdere uitbouw van onze parochie. Beseffend dat ons mensenwerk altijd beperkt en onvolmaakt zal zijn. Hopend op Gods Geest dus, om ons te doen volhouden in deze onzekere tijd.

Patrick De Baets, pastoor

Reacties zijn welkom op patrickdebaets@gmail.com